Minister Funduszy
i Polityki Regionalnej

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Warszawa, data: 12 listopada 2024 r.

znak sprawy: DPI-XXIII.054.14.2024.EB

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Piotra Masłowskiego podczas 19. posiedzenia Senatu RP w dniu 3.10.2024 r.

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie w sprawie realizacji infrastruktury energetycznej niezbędnej do zaspokojenia przyszłego zapotrzebowania na energię na przemysłowym południu Polski w kontekście sprawiedliwej transformacji (BPS/043-19-452-MFPR/24), przedstawiam stanowisko Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej odpowiada za programowanie i koordynację polityki rozwoju oraz zarządzanie systemem dystrybucji Funduszy Europejskich.

Na rozwój elektroenergetycznej sieci przesyłowej i dystrybucyjnej dostępne są środki unijne, między innymi z programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) 2021-2027 oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

W ramach działania 2.3 „Infrastruktura energetyczna” programu **FEnIKS 2021-2027** finansowane są inwestycje mające na celu rozwój inteligentnej infrastruktury energii elektrycznej na wszystkich poziomach napięć m.in. w celu umożliwienia rozwoju OZE czy też ładowania pojazdów elektrycznych.

tel. 22 273 70 10
www.gov.pl/web/fundusze-regiony
www.funduszeeuropejskie.gov.pl

ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa

Dodatkowo przewidziano też możliwość wsparcia dla inwestycji w magazynowanie energii elektrycznej. Alokacja na ten obszar w działaniu wynosi 1,12 mld EUR.

Natomiast, w **KPO** jest realizowana inwestycja G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna z alokacją niemal 600 mln EUR, w ramach której można uzyskać finansowanie dla projektów polegających na rozbudowie linii przesyłowych 400 kV i 220 kV wraz z odpowiednimi stacjami elektroenergetycznymi oraz wdrożeniu Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (OIRE/CSIRE) oraz trzech systemów technologii informacyjno-komunikacyjnych do przetwarzania danych i zarządzania systemami, wspierających operacje sieci przesyłowych i centrów danych.

Jednakże proces ubiegania się o środki unijne powinien zostać poprzedzony uwzględnieniem projektu w planie rozwoju sieci elektroenergetycznej.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w oświadczeniu złożonym przez senatora Piotra Masłowskiego podczas 19. posiedzenia Senatu w dniu 3 października 2024 r. budowa połączenia HVDC północ-południe jest inwestycją strategiczną mającą na celu dostosowanie sieci przesyłowej do wyzwań związanych z transformacją energetyczną. Pozwoli na przesył energii z nowo przyłączanych mocy (offshore, EJ) na północy kraju na południe kraju, gdzie obecnie skupiony jest przemysł.

Za plany rozwoju i inwestycje w sieci przesyłowe energii elektrycznej w Polsce odpowiada Operator Systemu Przesyłowego – Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (PSE). Natomiast nadzór właścicielski nad spółką sprawuje Pełnomocnik Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej. Organ ten, w ramach wykonywania uprawnień Skarbu Państwa (m.in. w stosunku do operatora przesyłowego systemu elektroenergetycznego) zajmuje się także przygotowaniem analiz i koncepcji ekonomicznych, prawnych i strategicznych oraz projektów aktów prawnych i projektów innych dokumentów rządowych, w tym dokumentów o charakterze strategicznym dotyczących działalności podmiotów sektora infrastruktury energetycznej. Pełnomocnikowi podlegają również Polskie Elektrownie Jądrowe Sp. z o.o., które odpowiadają za budowę pierwszej siłowni jądrowej w kraju.

Z Planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2025-2034 wynika, że opracowano dotychczasowo wielokryterialną ocenę proponowanych wariantów technicznych, co pozwoliło wytypować jedno z najbardziej obiecujących rozwiązań do bardziej szczegółowych analiz w II etapie studium, gdzie przedstawiony zostanie również wstępny kształt trasy linii. W październiku PSE rozpoczęło Postępowanie CJI/2024-002992 - [PL] WKR - Studium Wykonalności dla projektu pn. „Budowa połączenia HVDC północ-południe.

Podkreślam, że kwestia szczegółowego przebiegu linii znajduje się poza kompetencjami resortu.

W związku z powyższym to Pełnomocnik Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej oraz PSE S.A. powinni przeanalizować propozycję rozważenia budowy linii stałoprądowej wysokiego napięcia, HVDC, równolegle z trwającą budową drogi ekspresowej S11 – i po analizie ewentualnie uwzględnić ją w „Planie rozwoju sieci przesyłowej na lata 2025-2034”.

Dopiero po uwzględnieniu inwestycji w wyżej wskazanym dokumencie możliwe będzie podjęcie działań, które mogą rozpocząć rozmowy o ewentualnym finansowaniu ze środków unijnych na inwestycję.

Równocześnie, mimo użytego w oświadczeniu Pana Senatora terminu "sprawiedliwa transformacja", należy wskazać, że północne regiony Polski nie są objęte wsparciem w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Jednocześnie z uwagi na ponadregionalny charakter postulowanej infrastruktury energetycznej, nie widzimy możliwości finansowania przedmiotowej inwestycji z programów regionalnych.

W związku z powyższym oświadczenie Pana Senatora P. Masłowskiego powinno być skierowane według właściwości do Pełnomocnika Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej.

Z poważaniem

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

/podpisano elektronicznie/